

روسای پارک‌های علم و فناوری در گفت‌وگوی «فرهیختگان» از چالش‌های قانون جهش و لایحه سند توسعه هفتم می‌گویند

فناوری در بند دیوان سالاری

رئیس پارک علم و فناوری دانشگاه تربیت مدرس:

استقلال پارک‌های دانشگاهی کاهش یافته است

حسین نادری منش، رئیس پارک‌علم‌وفناوری دانشگاه تربیت مدرس درباره رسیدن به رتبه ۵۰ در ثبت اختراعات خارجی در سند توسعه هفتم توضیح داد: «من

اعتقاد زیادی ندارم به هدف اولی که گفته شد، مبنی بر اینکه در اختراعات ثبت‌شده داخلی به رتبه ۵۰ برسیم. به این خاطر که حتی در کشورهای توسعه‌یافته نیز دیگر دنبال ثبت اختراع نیستند و دلیلش این است که فرآیند حقوقی و گرفتاری‌های آن بسیار است و شرکت‌ها به صورت مستقیم در مراکز تحقیقاتی سرمایه‌گذاری می‌کنند و دانش برای خودشان است.»

او ادامه داد: «ما در حال حاضر برای این کار باید هزینه ارزی قابل توجهی در هر کشور به صورت جداگانه داشته باشیم و پس از آن بهره‌وری کنیم و به نظر من این شاخص در تعداد پتنت‌ها شاید برای شرکت‌هایی خوب باشد که در شبکه جهانی غرب قرار دارند، اما در شرایط ما سودده نیست، بنابراین در بحث تعداد ثبت اختراعات با توجه به اینکه مطالعات بسیاری در این حوزه داشته‌ام، اعتقادی ندارم.»

نادری منش درباره سنجه سه‌م ۷ درصدی فناوری‌های متوسط از تولید ناخالص داخلی که در لایحه برنامه هفتم توسعه عنوان شده، بیان کرد: «قطعا درباره محصولات با فناوری متوسط که سهم آنها باید در ۵ سال آینده به ۷ درصد در تولید ناخالص داخلی برسد، به صورت کلی باید عنوان کرد به هر اندازه که ما مقدار گذاری و سهم‌بندی داشته باشیم و دانش و محصولات دانش‌بنیان از فناوری‌های متوسط تا فناوری‌های برتر ارتقا پیدا کند، حمایت‌بحث بسیار خوبی است، اما اینکه تا چه حد قابلیت عملیاتی شدن دارد، منوط به این است که تا چه میزان ما روی نقشه راه کار کنیم. اگر تنها آن را روی کاغذ بیاوریم و کار عملیاتی در این حوزه انجام ندهیم، تاثیری نخواهد داشت، حتی گزارش‌هایی از بخش بازرگانی دانشگاه‌ها وارد داریم که از هر ۱۰ برنامه راهبردی ۹ برنامه با شکست مواجه

می‌شود، چون در رابطه با مسیر آن برنامه‌ریزی درستی صورت نگرفته است. سیاست‌ها و برنامه‌های کلان اگر به درستی برنامه‌ریزی نشوند، عملیاتی نمی‌شود اما اگر برنامه‌ریزی درستی صورت بگیرد و به شرطی که دستگاه‌های ذی نفع و بخش‌های اجرایی برنامه‌های راهبردی برای این حوزه تعریف کنند، حتماً این کار شدنی است.»

او درخصوص هدف گذاری ۵ ساله برای رتبه ۴۸ در شاخص GII عنوان کرد: «درباره شاخص GII براساس گزارش، ایرن‌اداک ادعا کرده بود که شاخص ما ۷۰ است، درحالی که گفته می‌شد ما در رتبه ۵۰ قرار داریم. به هر حال سه شاخص دانش، فناوری و دیوان سالاری بازسازی‌های قوانینی وجود دارد. کشور ما در دانش در رتبه ۱۵ قرار دارد که رتبه خوبی است. در فناوری رتبه‌مان بین ۳۰ تا ۴۰ است، اما چالش اصلی ما در بخش دیوان سالاری که مربوط به مجوزهایی که به شرکت‌ها داده شده و همچنین رابطه با شرکت‌ها و چگونگی ورود به بازار است، خواهد بود، بنابراین اگر در بخش سیاست‌گذاری و حاکمیتی برنامه‌ریزی‌ها به صورتی باشد که این شاخص پایین بیاید، قطعاً پیشرفتی صورت می‌گیرد. باید قوانین دست و پاگیر، مافیاهای رسوب‌تصمیمات را اصلاح کنیم و اینجا دانش باید خرج اصلاح زیرساخت‌های قانون گذاری و اجرای قوانین شود.»

نادری منش با بیان اینکه ما دو نوع پارک استانی و دانشگاهی داریم؛ درخصوص نقش پارک‌ها در تحقق اهداف فناورانه سند توسعه هفتم بیان کرد: «پارک‌ها محل ایجاد زیست‌بوم و پلتفرم یا بوم‌سازگان شبکه‌سازی دانش و فناوری هستند، بنابراین نقش بسیار جدی به‌عنوان محل‌هایی برعهده دارند که دانش‌های ایجاد شده یا مباحث TR1 و TR1.2 را تبدیل به دانشی نو محصولی در بازار می‌کنند، چون شرکت‌های ما عموماً شرکت‌ها کوچک و متوسط هستند که ایرادی ندارد و بیش از ۷۰ درصد اقتصاد کشور آلمان با شرکت‌های کوچک و متوسط هستند و کشور ما نیز این حالت را دارد. این شرکت‌های کوچک و متوسط تمامی تجهیزات را ندارند، البته لازم نیست اتفاقاتی را که می‌خواهد رقم بزنند.»

فاطمه طاری بخش خبرنگار گروه دانشگاه

علم و فناوری

زیربنای

توسعه پایدار

کشورها هستند، مقوله‌ای که اهمیت آن

طی یکی، دو دهه اخیر با افزایش سرعت

رشد پیشرفت تکنولوژی در حوزه‌های

مختلف، صدچندان پیدا کرده است.

این حوزه در بخش‌های مختلف کشور از

اقتصادی و اجتماعی گرفته تا سیاست

تاثیر بسزایی دارد. به همین دلیل است

رئیس پارک علم و فناوری استان خوزستان:

پارک‌های علم و فناوری باید شبکه شوند

محمد راضی جلالی، رئیس پارک علم و فناوری استان خوزستان درباره اهداف پیش‌بینی درخصوص رتبه کشور از لحاظ اختراعات ثبت شده خارجی، سهم محصولات فناوری متوسط از تولید ناخالص داخلی و رتبه شاخص نوآوری بیان کرد: «من به صورت کلی در این خصوص

صحبت می‌کنم. سهم اقتصاد دانش‌بنیان در GDP یا تولید ناخالص داخلی در کشور به نظر بسیاری از کارشناسان کمتر از ۲ درصد است.» او افزود: «این موضوع نشان می‌دهد که اگرچه ما در توسعه زیست بوم فناوری چه در حوزه پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد و چه در مراکز نوآوری و مجموعه‌های فناوری دانشگاه آزاد اسلامی به لحاظ زیرساختی توسعه خوبی داشتیم و شرکت‌های فنوار و دانش‌بنیان توسعه یافتند اما این فرآیند نهایی که از شرکت‌های دانش‌بنیان انتظار می‌رود، این است که تولید محصول و فروش محصول به بازارهای جهانی را دنبال کنند، اما آن طور که انتظار می‌رفت این اتفاق نیفتاده است.»

رئیس پارک علم و فناوری استان خوزستان در همین زمینه تصریح کرد: «حمایت‌هایی که صنایع داخلی باید از شرکت‌های فناوری و دانش‌بنیان انجام می‌داند، صورت‌نگرفت، خیلی از صنایع ما مثل نفت، گاز و پتروشیمی و... براساس یک سری از دستورالعمل‌ها کار می‌کنند و در تامین خدمات مورد نیاز و دستگاه‌ها و تجهیزات مورد نیاز خودشان محدودیت‌های قانونی دارند و اجازه ندارند که از محصولات و خدمات دانش‌بنیان‌ها استفاده کنند.»

راضی جلالی با اشاره به اینکه این موضوع از سیاست‌های کلان کشور و رویکرد معاونت علمی و معاونت فناوری وزارت علوم و بیانات مقام‌معظم‌رهبری تناقض دارد، افزود: «بنابراین لازم است که مادر ارتباط با قوانین و مقررات‌مان بازنگری داشته باشیم. ما از ظرفیت‌های قانونی موجود استفاده نمی‌کنیم و قوانینی مانند تولید بار اول و ترک تشریفات در مناقصات وجود دارد که از آن استفاده لازم صورت نمی‌گیرد. علی‌رغم اینکه در بسیاری از شرکت‌های ما توان تولید و ارتباط با نیاز دستگاه‌ها وجود دارد اما باز هم می‌بینیم که در بسیاری از موارد اولویت به واردات از خارج کشور داده می‌شود تا این اتفاقات نیفتند. رتبه علمی و توسعه اقتصاد دانش‌بنیان محقق نمی‌شود و جایگاه ما در بحث فناوری و نوآوری در بین کشورهای دیگر توسعه پیدا نمی‌کند.»

رئیس پارک علم و فناوری خوزستان درباره الزام توجه استنادی‌ها به پارک‌ها علم و فناوری توضیح داد: «ما می‌خواهیم ما را با شرکت‌ها هم وصل هستند و لازم است که تغییری در ارتباط با قوانین و مقررات

رئیس پارک علم و فناوری استان مرکزی:

قانون جهش در ابتدای مسیر است

محمدعلی داستان، رئیس پارک علم و فناوری استان مرکزی درباره قانون جهش تولید دانش‌بنیان و اثر آن بر پارک‌های علم و فناوری بیان کرد: «در حال حاضر پارک‌های علم و فناوری در مرحله‌ای قرار دارند که می‌خواهند از ظرفیت قانون استفاده کنند و باید استان نیز در این مرحله کمک‌کننده پارک‌ها باشد. هنوز در ابتدای مسیر قرار داریم و شرکت‌های خصوصی باید استفاده کنند و شیرینی توسعه فناوری را در بازخورد از اداره مالیات و سایر بخش‌ها ببینند. پارک‌های علم و فناوری سعی می‌کنند چالش‌ها را استخراج و منعکس کنند و امیدواریم معاونت علمی به دنبال حل آن باشد و قطعاً ما حل‌موانع عملگر خوبی را از شرکت‌های دانش‌بنیان خواهیم دید.» او اضافه کرد: «این قانون قطعاً مفید است اما باید صبر داشته باشیم تا شیرینی آن ملموس شود چرا که یک سال برای ارزیابی عملکرد قانون مدت زمان کمی است.»

که در برنامه توسعه هفتم برای پارک‌ها شده است این رشد شتابان شود. الزامات این حوزه چیزی نیست که بتوانم فوراً بگویم اما باید شاخص‌هایی که نیاز به حمایت بیشتری دارند را مشخص کنیم و شاخص‌هایی که جایگاه خوبی دارند را نگه داریم.» حقیقی درباره قانون جهش تولید دانش‌بنیان و چالش‌های آن گفت: «این قانون یکی از بهترین‌ترین قانون‌هایی است که ظرفیت یک سال گذشته در کشور تصویب و ابلاغ شده است. امیدواریم در برنامه توسعه هفتم نیز گنجانده شود تا بتوانیم از ظرفیت‌های قانونی که برای پارک‌ها در نظر گرفته شده است استفاده کنیم. هر چیزی که در ابتدا نخواهد اجرا شود با کندی صورت می‌گیرد و دستگاه‌ها مقاومت می‌کنند. برای این موضوع نیاز به گذشت زمان داریم تا بتوانیم مقاومت دستگاه‌های مختلف را کمتر کنیم و به جایگاهی که قانون برای پارک‌ها مشخص کرده است برسیم.»

رئیس پارک علم و فناوری دانشگاه سمنان:

دستگاه‌ها برای اجرای قانون جهش مقاومت می‌کنند

علی حقیقی، رئیس پارک علم و فناوری دانشگاه سمنان درباره هدف گذاری‌های علم و فناوری برنامه هفتم بیان کرد: «باید این مسأله را مدنظر قرار داد که این برنامه چشم‌انداز ۵ ساله است. یعنی مادر سال آینده قرار است از نقطه‌ای که هستیم به نقطه مدنظر این سند برسیم. ما پارتهای که در برنامه آمده

فاصله داریم اما زمانی که مورد یا هدفی در برنامه ذکر می‌شود، همه منابع و نهاد‌های مسئول تلاش خود را می‌کنند تا به این چشم‌انداز برسند. کشور در زمینه اختراعات جایگاه خوبی نداشته است اما به مرور زمان اصلاح می‌شود و بارشد خوبی همراه بوده است. حتماً به این جایگاه می‌رسیم. باید درخصوص

رسیدن به سهم محصولات با فناوری متوسط در سند هفتم بگویم که نیاز است نهاد‌های تصمیم‌ساز منابع خود را سوق دهند و به واحدهای تولیدی و موضوعی که باید در بحث صادرات داشته باشند کمک کنند و این موضوع کمک می‌کند که به هدف گذاری برنامه برسیم.» حقیقی درباره هدف گذاری شاخص GII بیان کرد: «اگر نگاهی به شاخص فناوری بیندازیم رشد داشته‌ایم، باید عنوان کرد که چندسالی می‌شود به این امر توجه شده است و سال به سال بهبود می‌یابد. شاخص ما ۵۶ است و فاصله ۱۶ رقمی داریم و طی کردن تک‌تک این فواصل کار سختی است و به توجه به پتانسیل مراکز پژوهشی و علمی دستیابی به این جایگاه ممکن است.» او تاکید بر اینکه ایجاد و شکل‌گیری پارک‌ها در کشور ما سابقه طولانی ندارد، افزود: «در این چندسال رشد شتابانی داشته‌اند و امیدواریم با توجه‌ای

راه‌اندازی هیات‌های اندیشه‌ورز در دانشگاه‌ها

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی خواستار راه‌اندازی هیات‌های اندیشه‌ورز در دانشگاه‌ها برای به‌روزرسانی سند نقشه جامع علمی کشور شد. عبدالحسین خسروپناه دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی در دیدار با هیات‌رئیس دانشگاه‌های قم با تاکید بر رویکردهای شورا در حوزه‌های راه‌یابی، راهبری، راهبردی و راه‌سنجی، اظهار کرد: «مرکز رصد و ارزیابی و نظارت در شورای عالی انقلاب فرهنگی راه‌اندازی شده است. این مرکز در حال ارتباط‌گیری با ۶۵ مرکز رصد در کشور است، تاکنون توانسته به ۴۰ مرکز رصد متصل شود و اطلاعات مورد نیاز را از این مراکز دریافت کند.» وی افزود: «به‌زودی سامانه‌ای هوشمند طراحی خواهد شد که درباره اجرای مصوبات گزارش می‌دهد و مشخص خواهد کرد که کدام دستگاه اقدامات را به خوبی انجام داده و کدام‌ها ترک فعل کرده‌اند.» خسروپناه با تاکید بر ارتباط شورای عالی انقلاب فرهنگی با تشکل‌های مردمی گفت: «برای اولین بار شورا ارتباط با تشکل‌های مردمی جلسات را شروع کرده است. این تشکل‌ها در میزهای تخصصی ستادهای چهارگانه حضور دارند.»

مرکز رصد در کشور

دفترچه انتخاب رشته کنکور ۱۴۰۲ امروز منتشر می‌شود

دفترچه راهنمای انتخاب رشته‌های تحصیلی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی ۲۹ مرداد ۱۴۰۲ در سایت سازمان سنجش آموزش کشور منتشر می‌شود. نتیجه علمی داوطلبان آزمون سراسری سال ۱۴۰۲ از روز جمعه ۲۷ مرداد ۱۴۰۲ به صورت کارنامه حاوی نمره کل نهایی، رتبه، سهمیه و وضعیت بومی روی پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان سنجش قرار گرفته که داوطلبان می‌توانند با ورود به سامانه جامع آزمون سراسری به آدرس <https://my.sanjesh.org> کارنامه خود را مشاهده کنند. انتخاب‌رشته از طریق سامانه جامع آزمون سراسری برای همه‌گروه‌های آزمایشی از روز سه‌شنبه ۳۱ مرداد آغاز و تا روز شنبه ۴ شهریور ادامه خواهد داشت. انتخاب رشته برای انتخاب کدرشته محل‌های پذیرش با آزمون و پذیرش صرفاً براساس سوابق تحصیلی «بدون آزمون» در یک فرم و حداکثر تا ۱۵ رشته محل، انجام می‌شود. به عبارت دیگر فرآیند انتخاب رشته این دو جداگانه نخواهد بود.